

Átláthatóbb és egységesebb lett a hazai víziközmű és távhőszakma szabályozása az elmúlt években, de az előbbi területen javítani kellene a bevételek és a kiadások arányán, hogy a fejlesztések forrása biztosított legyen, az utóbbi szereplői pedig – többek között – a távhő cselekvési terv megvalósítását üdvözlőnek. Minderről a két szegmens szakmai szervezete, a Mavíz és a Matászs elnöke nyilatkozott a Világ gazdaságnak.

Két olyan vezetékessé szolgáltató központosítását is megkezdte az elmúlt években a kormány, amelyek – jellegükből adódóan – aligha működtethetők egységes vagy akár csak összekapcsolt, országos rendszerként, ezek a távhő-, illetve a víziközmű-szolgáltatás. Így a jogalkotó a működési egységességet nem is erőltette, inkább a két területre vonatkozó szabályozásban lépett előre.

A lakossági ügyfelek által érzékelhető fontos változtatás a hatósági tarifák 2011-es bevezetése volt, előzőleg ugyanis a díjakat az önkormányzatok állapították meg. Az új, szabott árak lehetővé tették a kormány politikájának fontos – és elismerten csak részben a piaci folyamatok által vezérelt – elemét képező rezsicsökkentések megvalósítását. A távhő végfelhasználói árát 2013-ban 20, egy évre rá 3,3 százalékkal faragták le, a víz- és csatornadíjakat pedig 2013-ban 10 százalékkal. (2013-ban emellett 10 százalékkal olcsóbb lett a hulladékszállítás, a kéményseprés, a propán-bután gáz, a két jelzett évben együtt pedig 25,19 százalékkal esett a földgáz és 24,55 százalékkal az áram tarifája.)

A két szolgáltatáson belüli végfelhasználói árak között azonban megmaradtak a helyi adottságok miatti különbségek, de ez indokolt a tevékenységek tájegységenként és településenként nagymértékben eltérő költségei miatt. Mindazonáltal a hatósági tarifák alkalmazása a különbségek fennállása mellett is fájó pontja lehet az érintett társaságoknak, amelyeknek cégenként eltérő lehetőségeik, tartalékaik vannak a hatékonyság kényszerű javítására.

Ezermilliárdba kerülnének a vezetékcserék

Ágazati szinten segítséget jelentett a víziközműszakma koncentrációja, mert ezzel az életképtelen társaságok önálló működése megszűnt, a feladatukat pedig arra alkalmasabb, nagyobb riválisaik vették át. Ám a túlélőknek sem jött el a Kánaán: 2015-ben a KPMG, 2016-ban pedig a Századvég mutatta ki, hogy állami beavatkozások sorára lenne szükség a terület megsegítésére, elsősorban a szabályozás alapos továbbcsiszolásával. Az egyik fő, fájdalmas kérdés a tulajdonolt vezetékek hossza után 2015-től fizetendő adó, mert ez ugyanúgy terheli a víz-, a csatorna és a távhőszakmát, mint a náluk (vezeték-hossz-arányosan) sokkal nagyobb árbevételű áram- és távközlési vállalatokat. Bár az előző kormány idején volt egy kezdeményezés ennek az adónak a differenciálására, de végül nem lett belőle semmi. Az új kormány alatt esetleg újból terítékre kerül a módosítás.

A Világgazdaság kérdésére a szakmát tömörítő MaVíz Magyar Víziközmű Szövetség elnöke foglalta össze, hogy eddig mivel elégedettek, illetve mit várnak az érintett piaci szegmens szereplői az új kormánytól.

Mindenképpen jó és előremutató a víziközműszakma szerkezetének átalakítása. A mára már lezárult folyamat eredményeként a korábbi, közel négyszáz szolgáltató helyett csak negyvenegy működik, ezek viszont képesek és alkalmasak is arra, hogy megfelelő minőségi szolgáltatást nyújtsanak – emelte ki Kurdi Viktor. Ugyanakkor a finanszírozási oldalon változtatni kellene, mert a víz- és csatornacegek bevételeiből ma nem képződik olyan nagyságú forrás, amely garantálja a hosszú távú, stabil működést. Az egyenleg a szükséges rekonstrukciók költségei miatt módosításra szorul. A következő tíz-tizenöt évben ezermilliárd forintba kerülne azon elöregedett, elhasználódott hálózatok és más berendezések cseréje, amelyek elengedhetetlenek a víziközműrendszer hatékony működtetéséhez. Kurdi Viktor a forrás előteremtése egyik módjának az adócsökkentést vagy akár a közműadó kivezetését tartja.